

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 1920, sp. zn. Kr I 297/19

Číslo: 142/1920

Právní věta:

Mladistvá služebná svěřena jest dozoru hlavy domácnosti.

Na mravní neporušenosti a mravním odporu svedené osoby nezáleží.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 21.02.1920

Spisová značka: Kr I 297/19

Číslo rozhodnutí: 142

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

V prvním směru poukazuje zmateční stížnost k tomu, že Josefa G. vstoupila do služby v domácnosti obžalovaného úplně samostatně, že nebyla přijímána obžalovaným, nýbrž jeho manželkou a také později že byla dostavivši se svou matkou svěřena leda dozoru manželky obžalovaného, nikoli však jeho samého. Ale již naříkaný rozsudek správně dovodil bezdůvodnost této námitky. Jest sice pravda, že pouhá skutečnost poměru služebného sama o sobě nezakládá ještě poměru dozorného ve smyslu § 132 tr. z. Ale s druhé strany není třeba, by svěřeni pod dozor stalo se tu a vůbec nějakým výslovným aktem, nýbrž stačí, že svůdce měl podle všeobecných pravidel a názorů životních povinnost, bděti nad mravním chováním a neporušeností osoby, jím svedené. Tak jest tomu však mezi hlavou domácnosti a osobou služebnou, která pro své osobní poměry, zejména pro svůj nedozralý věk a pod., dozoru a ochrany ještě potřebuje. Nezáleží tedy na tom, zda Josefa G. nastoupila službu u obžalovaného sama, bez intervence rodičů, ani na tom, zda byla přijata pouze manželkou obžalovaného a ani na tom, zda ji později matka svěřila výslovně jen dozoru manželky obžalovaného, a ne též jeho samého. Rozhodno jest, že běží o děvče, sotva 15leté, které sociálními poměry bylo nuceno odejiti z domova a vyhledávati si živobytí v cizí domácnosti, a že takto pro svůj mladistvý věk a nepřítomnost rodičů vydáno bylo zvýšenému nebezpečení mravnímu a proto dozoru a ochrany potřebovalo. To bylo - nehledíc ani k nařízení řádu čeledního - přirozenou, z obyčejných pravidel životních vyplývající povinností obžalovaného jakožto hlavy domácnosti, by bděl nad mravním chováním tohoto dítěte, a dlužno proto za to míti, že Josefa G. byla svěřena jeho dozoru ve smyslu § 132 tr. z. V druhém směru

snaží se zmateční stížnost - vykládajíc pojem „svedení“ tak, že svůdce musí vyvinouti jisté, třebaš ne násilí, tož přece úsilí, kterým má býti zlomen mravní odpor osoby sváděné - dovoditi, že ani svedení v daném případě nebylo, alespoň ze subjektivního stanoviska obžalovaného. Mravní základy Josefy G. - jak prý vyplývá zejména z toho, že sama chlubívala se v domácích řečích svými zkušenostmi ze života pohlavního, - byly prý již předtím, než vstoupila do služby u obžalovaného, tak otřeseny, že nějakého svádění ani potřebí nebylo. Obžalovaný prý také skutečně žádného úsilí nevyvinul a Josefa G. odporu mu nekladla. Žádným způsobem nelze prý tohoto nedostatku mravní nevinnosti Josefy G. i kdyby byl jen domnělý, přehlédnouti alespoň ze subjektivního stanoviska obžalovaného, poněvadž, soudě dle jejích řečí, nemohl býti si vědom toho, že má co činiti s osobou mravně nedotknutou. Ale zmateční stížnost jest na omylu, domnívá-li se, že pojem svedení ve smyslu § 132 tr. z. předpokládá nějaký přímý zápas, byť i jen mravní, mezi svůdcem a osobou sváděnou, mezi chlípnou žádostí na straně jedné a mravní čistotou na straně druhé a že tedy zejména osoba sváděná musí být mravně bezúhonná. Takový výklad nemá v § 132 tr. z. opory, nýbrž zákon pokládá za svůdce prostě toho, kdo osobu blíže označenou přiměje („verleitet“), by smilný čin spáchala nebo trpěla. O nějakém zvláštním mravním odporu osoby této nebo její mravní neporušenosti zákon se nezmiňuje a neuvádí toho proto, že chce prostě chrániti před svedením ke smilstvu vůbec osoby, které pro svůj věk nebo své postavení ke svůdci objektivně ochrany potřebují. S tohoto hlediska jest tedy svůdcem již ten, kdo byl původcem naznačeného smilného jednání, kdo dal k němu podnět, a nezáleží na tom, bylo-li přitom třeba nějakého zvláštního úsilí, by překonán byl mravní odpor sváděné osoby. Že by podnět takový zavedla svým chováním Josefa G., zmateční stížnost sama ani netvrdí. Naopak byl to, jak rozsudek v odpor vzatý zjišťuje, právě obžalovaný, jenž Josefě G. nemravný návrh učinil a zatáhl ji do světnice, kde s ní na pohovce soulož vykonal a později ještě dvakráte tak učinil. Nezáleží-li pak na mravní bezúhonnosti osoby svedené, pak jest též bez významu o to se opírající uvedená námitka nedostatku subjektivní skutkové podstaty zločinu dle § 132 tr. z., nehledě ani k tomu, že obžalovaný - pozorovali snad mravní nedostatky na Josefě G. - měl právě jako hlava domácnosti povinnost, postarati se o nápravu a dbáti toho, by děvče neklouzalo na oné šikmé ploše ještě více, a nemůže proto - zvraceje takto svoji povinnost - omlouvati svůj nemravný čin tím, že děvče samo nebylo již mravně neporušeno.